

ตัวใน ที่นี้ต่อไปให้เต็ม ตามเวลาที่คิด กำหนดไว้
แต่ก่อน นั้น ด้วย

(พระบรมนามาภิไธย) สยามินทร์

ข้อบังคับสำหรับศาลต่างประเทศ

ซึ่ง ตั้ง ขึ้น ตาม สัญญา ทาง พระราชไมตรี

ระหว่าง กรุงสยาม กับ ฝรั่งเศส

ลง วันที่ ๒๓ มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

หมวดที่ ๑

ว่าด้วยวิธีต่าง ๆ ทั่วไป

ข้อ ๑ คน ชาว เอเชีย ที่ อยู่ใน บังคับ หรือ
อยู่ใน ความ บังคับ กัน ของ ฝรั่งเศส ตาม ความ ที่
กล่าวไว้ ในวรรคที่ ๒ แห่งข้อ ๕ ของหนังสือสัญญา
ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ศก ๑๒๕ และ ข้อ ๓ แห่งสัญญา
ว่าด้วย อำนาจ ศาล ที่ คิด ท้าย หนังสือ สัญญา ซึ่ง
ลง วัน เดือน ปี เดียว กัน นั้น ถ้า มีคดี เกี่ยวข้อง
ใน อาณาเขต สยาม เป็น ความ แพ่ง หรือ ความ
อาญา ก็ดี ให้ พิจารณา คดีนั้น ๆ ดัง จะ กล่าว
ต่อไป นี้

(๑) คดีเมื่อเกิดขึ้นในชั้นแรก ให้พิจารณา
ที่ ศาล ต่าง ประเทศ

(๒) คดีชั้น อุทธรณ์ นั้น ให้อุทธรณ์ ต่อ
ศาล อุทธรณ์ กรุงไทย

(๓) เมื่อจะ อุทธรณ์ต่อไป ให้ทุกล้าง
ถ้อย ฎีกา

ข้อ ๒ การ พิจารณา คดี ต่าง ๆ จะ เป็น ความ
แพ่ง หรือ ความ อาญา ก็ดี ให้ พิจารณา โดย เปิด เผย

ข้อ ๓ ถ้า การ พิจารณา คดี โดย เปิด เผย นั้น
อาจ จะ เป็น เครื่อง ทำลาย ความดี ความชอบธรรม
หรือ ทำความเสียหายแก่ ประชาชน แล้ว ศาล จะ สั่ง
ให้ พิจารณา คดี นั้น ใน ที่ลับ เวลา ได้ ก็ได้ หรือ
โจทก์ จำเลย ทั้ง สอง ฝ่าย หรือ ฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง จะ ขอ
ร้อง ต่อ ศาล เพื่อให้ พิจารณา คดี นั้น ใน ที่ลับ ก็ได้

ข้อ ๔ คำ พิพากษา นั้น ให้ อ่าน ใน ศาล โดย
เปิด เผย ทั้ง เหตุผล ที่ ยก ขึ้น วินิจฉัย ก็ ต้อง ให้
ปรากฏ ใน คำ พิพากษา

ข้อ ๕ ตาม ความ ใน ข้อ ๒ แห่ง สัญญา ว่า
ด้วย อำนาจ ศาล ที่ คิด ท้าย หนังสือ สัญญา ลง วัน
ที่ ๒๓ มีนาคม ศก ๑๒๕ นั้น ศาล มี อำนาจ ดัง
กล่าวไว้ ใน ข้อ ๑ นั้น ดัง จะ กล่าว ต่อไป นี้

(๑) ใน คดี ความ แพ่ง บรรดา ความ แพ่ง
หรือ คดี ความ ใน การ ค่า ขาย ซึ่ง คน ชาว เอเชีย
ที่ อยู่ใน บังคับ หรือ ใน ความ บังคับ กัน ของ ฝรั่งเศส
เป็น คู่ ความ

(๒) ใน คดี ความ อาญา บรรดา คดี ที่ ทำ
ผิด ต่อ กฎหมาย ทุก อย่าง ซึ่ง คน ชาว เอเชีย ที่ อยู่ใน
ใน บังคับ หรือ อยู่ใน ความ บังคับ กัน ของ ฝรั่งเศส
จะได้ กระทำ ผิด ก็ดี หรือ จะ เป็น ผู้ ที่ ถูก คน
อื่น กระทำ ร้าย ก็ ด้วย เหมือน กัน

ข้อ ๖ ตาม ความ ใน ข้อ ๕ นั้น อำนาจ ของ
ศาล ดัง ได้ กล่าวไว้ ใน ข้อ ๑ และ ใน ข้อ บังคับ พิเศษ

ซึ่ง เกี่ยว แก่ คำนั้น ให้ ใช้ ดัง จะ กล่าว ต่อไป
นี้ คือ

(๑) ให้ ใช้ แก่ บรรดา คน ซึ่ง อยู่ใน อำนาจ
ศาลไทย ที่ เป็น คู่ ความ หรือ เป็น ผู้ ชัด ชวง ใน
คดี ที่ เป็น ความ พัง หรือ คดี ความ ใน การ ค้ำ ขาย
ซึ่ง คน ชาว เอเชีย ที่ อยู่ใน บังคับ หรือ อยู่ใน ความ
บ้อง กัน ของ ฝรั่งเศส เป็น คู่ ความ

(๒) ให้ ใช้ แก่ บรรดา คน ซึ่ง อยู่ใน อำนาจ
ศาลไทย ที่ เป็น ผู้ เกี่ยว ข้อง ใน ความ ผิด โดย เหตุ
ที่ คน ชาว เอเชีย ที่ อยู่ใน บังคับ หรือ อยู่ใน ความ
บ้อง กัน ของ ฝรั่งเศส เป็น ผู้ ได้ กระ ทำ ผิด ดง หรือ
เป็น ผู้ ที่ ถูก คน อื่น กระ ทำ ร้าย ก็ ด้วย เหมือน กัน

ข้อ ๗ ถ้า จะมี คำ ร้อง ว่า ด้วย ศาล ไม่มี
อำนาจ ที่ จะ พิจารณา คดี เรื่อง หนึ่ง เรื่อง ใด ตาม
ข้อ บังคับ ซึ่ง ได้ กล่าว มา ใน ตอน ต้น นี้ ได้ แล้ว ก็
ต้อง ให้ ร้อง ขึ้น ก่อน ที่ ให้ การ แก่ ความ ใน คดี เรื่อง นั้น

คำ คัด คำน อำนาจ ศาล เช่นนี้ จะ ร้อง ขึ้น
เป็น ครั้ง แรก ต่อ เมื่อ คดี อยู่ใน ระหว่าง อุทธรณ์
หรือ ฎีกา ไม่ได้

เมื่อ เกิด มี ข้อ คัด คำน ใน เรื่อง อำนาจ ศาล
ขึ้น แล้ว ก็ ให้ ศาล วินิจฉัย ตู แล้ว ทำ คำ ตั้ง เสีย
ขึ้น หนึ่ง โดย ยก เหตุ ใน การ ที่ มี คำ ตั้ง เช่น นั้น ด้วย

ข้อ ๘ คน ชาว เอเชีย ที่ อยู่ใน บังคับ หรือ อยู่ใน
ใน ความ บ้อง กัน ของ ฝรั่งเศส นั้น เมื่อ ได้ รับ
หมาย จาก เจ้าพนักงาน ฝ่าย ฝ่าย ยาม ผู้ มี หน้า ที่ หรือ
จาก ศาล ต่าง ประเทศ แล้ว จะ ต้อง กระ ทำ ตาม

ข้อ ความ ใน หมาย นั้น ๆ ทุก ประการ ถ้า ข้อ ขึ้น
เสีย มิ ได้ กระ ทำ ตาม หมาย นั้น ๆ แล้ว ศาล หรือ
เจ้าพนักงาน ผู้ ที่ ชอก หมาย นั้น จะ เอา ตัว ผู้ ที่
ได้ รับ หมาย และ ข้อ ขึ้น นั้น มา ก็ได้ แต่ จะ ดง โทษ
ผู้ นั้น ตาม กฎหมาย เอง มิ ได้ เว้น ไว้ แต่ ศาล
ต่าง ประเทศ จะ กำหนด โทษ ให้

ข้อ ๙ คน ชาว เอเชีย ที่ อยู่ใน บังคับ หรือ อยู่ใน
ใน ความ บ้อง กัน ของ ฝรั่งเศส ที่ ต้อง จำ ชง อยู่ หรือ
ที่ ต้อง กัก ชง ใน การ ถูก จับ กุม นั้น แม้ จะ ได้ มี
คำ พิพากษา วาง บท ปรับ โทษ แล้ว หรือ ยัง ก็ ดี มี
อำนาจ ที่ จะ มี หนังสือ ไป มา ยัง กงสุล หรือ วัช
กงสุล ฝรั่งเศส ซึ่ง ประจำ ตำบล นั้น ได้ เจ้าพนักงาน
ฝ่าย ฝ่าย ยาม จะ เปิด ผนึก หนังสือ ที่ มี ตัด กัด หง ถึง
พนักงาน ฝรั่งเศส ที่ กล่าว มา แล้ว นั้น มิ ได้ โดย

ข้อ ๑๐ กงสุล หรือ วัช กงสุล ฝรั่งเศส มี
อำนาจ ที่ จะ เข้า ไป ใน คูก เพื่อ สันทนาการ กับ คน ชาว
เอเชีย ที่ อยู่ใน บังคับ หรือ อยู่ใน ความ บ้อง กัน ของ
ฝรั่งเศส ซึ่ง ต้อง จำ ชง หรือ กัก ชง อยู่ นั้น ใน เวลา
หนึ่ง เวลา ใด ตาม สสมควร แก่ เวลา โดยมี ต้อง มี
พยาน หนึ่ง กำกับ

หมวดที่ ๒

ว่า ด้วย พระธรรมนูญ และ อำนาจ ศาล ต่าง ประเทศ

ข้อ ๑๑ ศาล ซึ่ง ได้ มี นาม ต่อ ไป นี้ ให้ ถือ
ว่า เป็น ศาล ต่าง ประเทศ คือ

(๑) ในมณฑลกรุงเทพฯ นั้น คือศาล
คดีต่างประเทศ ให้ เรียกว่าศาลต่างประเทศ ใน
กรุงเทพฯ กับศาลโปรวิสิตาที่ ๑ นับว่าเป็น
สาขาของ ศาลต่างประเทศ กรุงเทพฯ ด้วย

(๒) ในมณฑล จันทบุรี นครราชสีมา
อิสาณ และพายัพ ให้ถือศาลมณฑลว่าเป็น
ศาลต่างประเทศ

(๓) ให้ถือศาลเมืองที่เมืองน่านเป็นศาล
ต่างประเทศ

ข้อ ๑๒ ศาลโปรวิสิตาที่ ๑ เมื่อนั้นเป็นศาล
ต่างประเทศนั้น มีอำนาจเท่ากับศาลโปรวิสิตา
ในกรุงเทพฯ ทั้ง ๓ ศาล คือศาลโปรวิสิตาที่ ๑
ที่ ๒ และที่ ๓

ศาลต่างประเทศจันทบุรีนั้น มีอำนาจทั่ว
ทั้งมณฑลจันทบุรี

ศาลต่างประเทศนครราชสีมา นั้น มีอำนาจ
ทั่วทั้งมณฑลนครราชสีมา

ศาลต่างประเทศอิสาณนั้น มีอำนาจทั่ว
ทั้งมณฑลอิสาณ และมณฑลอุดรด้วย

ศาลต่างประเทศพายัพนั้น มีอำนาจทั่ว
ทั้งมณฑลพายัพ เว้นแต่เมืองน่าน และแพร่

ศาลต่างประเทศเมืองน่านนั้น มีอำนาจ
ทั่วไปทั้งเมืองน่าน และเมืองแพร่ด้วย

ศาลต่างประเทศในกรุงเทพฯ นั้น มีอำนาจ

ทั่วไปทั้งมณฑลกรุงเทพฯ และหัวเมืองอื่นๆ
ซึ่งมิได้ออกนามไว้ในข้อความข้างต้นนี้ด้วย

ข้อ ๑๓ ศาลต่างประเทศที่ได้ออกนามแล้ว
มีอำนาจตามกำหนดเป็นลำดับกันดังต่อไปนี้

(๑) ศาลโปรวิสิตาที่ ๑ มีอำนาจพิจารณา
และพิพากษาคดีแพ่งทั้งปวงซึ่งกล่าวหา และ
เรียกทรัพย์สินแก่กัน เป็นจำนวนเงินไม่เกินกว่า
๑๖๐ บาท และในคดีอาญามีอำนาจพิจารณา
และพิพากษาจำคุกจำเลยได้เพียงกำหนดโทษไม่
เกินกว่า ๖ เดือน

(๒) ศาลต่างประเทศมณฑลจันทบุรี นคร
ราชสีมา อิสาณ พายัพ และเมืองน่าน มีอำนาจ
พิจารณา และพิพากษาในคดีแพ่งและอาญาได้
ทุก ๆ ชนิด

(๓) ศาลต่างประเทศในกรุงเทพฯ มี
อำนาจพิจารณาและพิพากษาบรรดาคดีแพ่งและ
คดีอาญาซึ่งเกินกว่าอำนาจของศาลโปรวิสิตาที่ ๑

ข้อ ๑๔ นอกจากข้อความที่กล่าวยกเว้น
ไว้ในกฎข้อบังคับนี้แล้ว วิธีพิจารณา วิธี
ประกัน และอัตราค่าธรรมเนียมตามแบบอย่าง
ศาลสยามทั้งปวงนั้น ให้เอามาใช้ในศาล
ต่างประเทศทั้งหลายด้วย

ค่าธรรมเนียมชั้นศาลเดิมนั้น ให้เรียกตาม
อัตราของศาลที่ได้รับฟ้อง

ข้อ ๑๕ ในคดีทุก ๆ เรื่อง ซึ่ง อยู่ใน อำนาจ ศาลต่างประเทศนั้น กงสุลฝรั่งเศส มีอำนาจที่จะ อยู่ใน ศาล เมื่อ เวลา ชำระ ได้ หรือ จะ ให้ มีคน ยุโรป พนักงาน กงสุล ผู้หนึ่ง ซึ่ง ได้รับ อำนาจ ตาม สัมคอร แล้ว ไป อยู่ ที่ ศาล ใน เวลา ชำระ ก็ได้ และ เมื่อ เห็น ว่า เป็น การ สัมคอร แก่ ผล ประโยชน์ ของ ความ ยุติธรรม จะ ทำ ความ แนะนำ ทัก ท้วง ติง ได้ ทุก อย่าง

ข้อ ๑๖ ในคดีความ ซึ่ง คน ชาว เอเชีย ที่ อยู่ ใน บัง คับ หรือ อยู่ ใน ความ บังคับ ของ ฝรั่งเศส เป็น จำเลย นั้น ถ้า ใน ระหว่าง ความ พิจารณา กงสุล ฝรั่งเศส เห็น เป็น เวลา สัมคอร ที่ จะ ถอน คดี ความ นั้น ออก เสีย โดย ทาง ที่ จะ ทำ หนังสือ ขอ ไป เมื่อใด ก็ได้ คดี ความ นี้ ก็ ต้อง โอน ส่ง ต่อ ไป ยัง ศาล กงสุล ฝรั่งเศส ซึ่ง ตั้ง แต่ เวลา นั้น ไป จะ พิจารณา คดี นั้น ได้ ตาม ลำพัง และ เจ้าพนักงาน ไทย จะ ส่ง เคราะห์ ช่วย ชุระ แก่ ศาล นั้น ด้วย

ข้อ ๑๗ การ ที่ จะ โอน คดี ไป ตั้ง ความ ที่ ได้ กล่าวไว้ แล้ว นั้น ให้ โอน ไป ได้ แต่ เฉพาะ จาก ศาล ซึ่ง พิจารณา คดี ใน ชั้น แรก และ ก่อน หน้า ศาล นั้น

ได้อ่านคำพิพากษา แต่เมื่อ เหตุผล ทั้งหลาย และ ข้อ ความ ต่าง ๆ ได้ กระทำ โดย ถูก ต้อง ตาม

ข้อ ๑๖ ทุก ประการ แล้ว จะ โอน คดี เช่น นี้ ไป เป็น ส่วน พิเศษ ตาม อำนาจ ที่ ระบุ ขอบ นั้น ก็ได้ ด้วย

แต่อย่างไร ก็ คดี อำนาจ นี้ จะ ต้อง เด็ด ไม่ ใช้ ใน คดี ทั้ง ปวง ซึ่ง เป็น คดี ที่ อยู่ใน กฎหมาย ดักษณ ต่าง ๆ หรือ อยู่ใน พระราช บัญญัติ ที่ ได้ ประกาศ ออก ตาม แบบ อย่าง นั้น ใน วันที่ เมื่อ ได้ ตั้ง กฎหมาย หรือ พระราช บัญญัติ เช่น ว่า นี้ ยัง

สถานทูตฝรั่งเศสแล้ว และได้ ใช้ กฎหมาย นั้น ด้วย

ข้อ ๑๘ เมื่อ ศาล ต่าง ประเทศ จะ ตัดสิน คดี เรื่องใด ซึ่ง อยู่ใน ศาล แล้ว ก็ ให้ แจ้ง ให้ กงสุล ฝรั่งเศส ทราบ ว่า จะ ตัดสิน อย่างไร

ข้อ ๑๙ เมื่อ ศาล ต่าง ประเทศ ได้ ตกลง จะ พิพากษา คดี อย่างไร ต่อ หน้า กงสุลฝรั่งเศส หรือ ได้อ่านคำพิพากษา ใน คดี เรื่องใด ต่อ หน้า กงสุล ฝรั่งเศส แล้ว ให้ กงสุล ฝรั่งเศส เช่น ชื่อไว้ เป็น พยาน ว่า กงสุล ฝรั่งเศส ได้ อยู่ ณ เวลา ที่ ศาล ได้ ตกลง จะ พิพากษา คดี หรือ ใน ขณะ ที่ ศาล อ่าน คำพิพากษา คดี นั้น ด้วย แล้ว

หมวดที่ ๓

ว่าด้วยคดีที่เกิดขึ้นในเมืองซึ่งมีศาลต่างประเทศ
ประจำอยู่

ข้อ ๒๐ การ พ้อง คดี ที่ เป็น ความ แพ่ง หรือ คดี ความ ในการ ค้าขาย นั้น ให้ ยื่นฟ้อง และ ส่ง หมาย ไป ให้ ออก ฝ่าย หนึ่ง ตาม แบบ วิธี ขบวนการ ซึ่ง ใช้ อยู่ ใน เวลานั้น

เมื่อ ศาล ต่าง ประเทศ ได้รับ ฟ้อง และ คำ ให้ การ ใน คดี เรื่องใด แล้ว ให้ แจ้ง ความ ไป ยัง กงสุล ฝรั่งเศส ซึ่ง ประจำ ณ ที่ ศาล นั้น ให้ ขอรบ ทง วันนัด พิจารณา คดี เรื่อง นั้น ด้วย

ข้อ ๒๑ ผู้ที่ จะ ฟ้อง ขอ ให้ ศาล ลง โทษ ใน คดี อาญา ได้ นั้น ก็

(๑) คน ที่ ถูก ฆาต เจ็บ เสีย หาย อย่าง ไต อย่าง หนึ่ง หรือ คน หนึ่ง คนใด ซึ่ง ตาม กฎหมาย ให้ อำนาจ อัน ชอบ ขรรรม ที่ จะ ฟ้อง คดี นั้น ได้

(๒) ในหน้าที่ อัยการ

(๓) กองสูง ซึ่ง ประจำ อยู่ในตำบล นั้น

ข้อ ๒๒ ในการที่มี ความ พ้อง ร้อง กัน ขึ้น ค่อศาลปรีดงา ที่ ๑ นั้น ให้ กรมกอง ตระเวน หรือ ศาล แจ่ง ประเภท ข้อ หา ของคดี ชื่อโจทย์ จำเลยชาติ กำเนิดของโจทย์จำเลยและ วันพิจารณา ไปให้ กองสูง ฝรั่งเศส ทราบ

ข้อ ๒๓ การที่มี ความพ้องร้องกัน ขึ้นค่อศาล ต่าง ประเทศ ทั้ง หลายน ก็ให้ ศาล แจ่ง ความ เช่นเดียวกันนั้นไปให้ กองสูง ฝรั่งเศส ทราบเหมือน กัน

ข้อ ๒๔ เมื่อ ศาล ต่าง ประเทศได้ ออกหมาย จับ หรือ หมาย ค้น บ้าน เรือน คน ชาว เอเชีย ที่ อยู่ ในบังคับ หรืออยู่ ในความ บ้องกัน ของ ฝรั่งเศส มา แล้ว ก็ให้ แจ่ง ความ เรื่องนั้นให้ กองสูง ฝรั่งเศส ทราบโดย เร็ว

ข้อ ๒๕ การพิจารณาและพิพากษาคดีนั้น ให้ ทำ ในเวลา ที่ กองสูง ฝรั่งเศส มาหนึ่ง อยู่ด้วย เว้น ไว้แต่เมื่อ กองสูงได้ ทราบ กำหนด จากศาล แล้ว หา มาตาม กำหนดไม่เช่นนั้น ก็ให้ ศาล พิพิจารณาและ พิพากษาคดี นั้น ไป โดยไม่ต้อง พร้อมด้วย กองสูง ฝรั่งเศส ได้

ข้อ ๒๖ กองสูง ฝรั่งเศส จะ ตรวจดู จำนวนคดี เรื่อง ไต ๆ ในเวลา ไตก็ได้ ถ้า กองสูงฝรั่งเศส อยากรู้ ความ ศาล ต้อง คัดข้อ ความที่ ขำระ ให้ กองสูงฝรั่งเศส รู้

หมวดที่ ๔

ว่า ด้วยคดีที่เกิด นอกเมือง ซึ่งศาลต่างประเทศ

ประจำ อยู่

ข้อ ๒๗ คดีที่เกิดขึ้นในหัวเมือง ที่ไม่มี ศาล

ต่าง ประเทศ ประจำ อยู่ นั้น โจทย์ หรือ พนักงาน อัยการ มีอำนาจ ขึ้นฟ้อง ดัง จะกล่าว ต่อไป นี้ คือ

(๑) ฟ้อง ค่อศาล ต่างประเทศที่เดียว หรือ

(๒) ฟ้อง ค่อศาลเมืองหรือศาลมณฑลตาม ที่ คดี ได้เกิด ขึ้นใน เขต แขวง ของ ศาลนั้น ๆ ได้ ตาม อำนาจ และ ทุนทรัพย์ ที่ บังคับ ไว้ ใน กระบวน พิพิจารณา ฝ่าย ดยาม

ข้อ ๒๘ เมื่อมี ผู้ยื่น ฟ้องค่อ ศาล ต่าง ประเทศ โดยตรง แล้ว ให้ ศาล พร้อม ด้วย กองสูง ฝรั่งเศส ที่ มาหนึ่ง อยู่ด้วย (หรือไม่ต้อง พร้อมด้วย กองสูง ฝรั่งเศส ก็ได้ เมื่อ ศาลได้ แจ่ง ความไปให้ ทราบ แล้ว) และ วินิจฉัย การ ที่ จะให้ คดี นั้น ดำเนิน ไป ตาม ข้อ ที่ กล่าวต่อไป นี้ คือ

(๑) ให้รับ เขา คดี นั้นไว้ พิพิจารณาใน ศาล นั้นเอง

(๒) ให้ส่ง คดี นั้นไปให้ ศาลเมืองหรือศาล มณฑล พิพิจารณาแต่ อย่าง เดียว

(๓) ให้ส่ง คดี นั้นไปให้ ศาลเมือง หรือศาล มณฑล พิพิจารณา และ พิพากษา ชี ขาด ด้วยก็ได้

ข้อ ๒๙ เมื่อ ศาล ต่าง ประเทศ รับ เขา คดี นั้น ไว้ พิพิจารณาแล้ว ก็ให้ พิพิจารณา และ พิพากษา คดี นั้น ประตุฯ หนึ่ง ว่า ได้เกิด ขึ้น ในเมือง ซึ่ง ศาล ต่าง ประเทศ ประจำ อยู่ เหมือน กัน

ข้อ ๓๐ เมื่อ ศาล ต่าง ประเทศ ส่ง คดี เรื่อง ไตไปให้ ศาล เมือง หรือ ศาลมณฑล พิพิจารณา แต่อย่าง เดียวแล้ว การ พิพิจารณา คดี เรื่อง นั้น ก็ให้ ทำไป ตามข้อบังคับธรรมดาแห่ง วิธี พิพิจารณา เว้นไว้แต่ ข้อ ที่ แก่ ไขโดย กฎ ข้อ บังคับนี้ และ กองสูง ฝรั่งเศส จะใช้ อำนาจ อัน ชอบ ธรรมใน ศาล นั้น ๆ เท่ากับที่มี อยู่ ใน ศาล ต่าง ประเทศ ก็ได้

เหมือนกัน

เมื่อศาลเมืองหรือศาลมณฑลพิจารณาคดีนั้นเสร็จแล้ว ก็ให้ส่งสำนวนขึ้นไปยังศาลต่างประเทศ และให้ศาลต่างประเทศแจ้งไปยังกงสุลฝรั่งเศส และให้กงสุลฝรั่งเศส มีโอกาสพอที่จะตรวจสำนวนนั้น ก่อนศาลจะได้ตัดสินด้วย

คำพิพากษานั้น ศาลต่างประเทศจะอ่านเอง หรือจะส่งไปให้ศาลเมืองหรือศาลมณฑลซึ่งพิจารณาคดีนั้นอ่านก็ได้

ข้อ ๓๓ เมื่อศาลต่างประเทศส่งคดีไปให้ศาลเมืองหรือศาลมณฑลพิจารณาและพิพากษาด้วยแล้ว ก็ให้ศาลนั้นใช้อำนาจอย่างศาลต่างประเทศเหมือนกัน

ให้ศาลเมืองหรือศาลมณฑลพิจารณาและพิพากษาคดีนั้นไปตามข้อบังคับธรรมดาแห่งวิธีพิจารณา เว้นไว้แต่ข้อที่ได้แก้ไขโดยข้อบังคับนี้ และกงสุลฝรั่งเศสจะใช้อำนาจอันชอบธรรมในศาลนั้นเท่ากับที่มีอยู่ในศาลต่างประเทศก็ได้เหมือนกัน

ข้อ ๓๒ เมื่อศาลเมืองหรือศาลมณฑลได้รับฟ้องความแพ่งหรือความอาญาไว้ดังข้อความที่ได้กล่าวไว้ในข้อ ๒๗ ตอนที่ ๒ แล้ว ให้ศาลจัดการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเป็นความแพ่ง ก็ให้ศาลรับฟ้องไว้แล้วให้ส่งฟ้องไปยังจำเลย และเมื่อได้รับคำให้การของจำเลยแล้ว ก็ให้ส่งสำนวนไปยังศาลต่างประเทศ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของเขตร์แขวงนั้น

(๒) ถ้าเป็นความอาญา ก็ให้ศาลบอกข้อกล่าวหาทำมาหากินและชาติกำเนิดของ

ผู้ต้องหา และของผู้ที่ถูกบาดเจ็บต้องเสียหายอย่างใดอย่างหนึ่ง และประเภทข้อหาของคดีนั้น ทั้งข้อความอย่างอื่นที่จำเป็นไปยังศาลต่างประเทศทันที เพื่อให้ศาลต่างประเทศทราบความเท็จจริงของคดีเรื่องนั้นไว้

ถ้าการแจ้งความโดยทางไปรษณีย์จะกินเวลาเกินกว่า ๔๘ ชั่วโมงแล้ว ก็ให้ศาลแจ้งความนั้นไปยังศาลต่างประเทศโดยโทรเลข

ข้อ ๓๓ เมื่อศาลต่างประเทศได้ทราบความของคดีนั้นแล้ว ให้วินิจฉัยคดีนั้นพร้อมด้วยกงสุลฝรั่งเศส หรือจะไม่พร้อมด้วยกงสุลฝรั่งเศส เมื่อศาลได้แจ้งความให้ทราบแล้วก็ได้เพื่อตริหว่าคดีนั้น ควรจัดการต่อไปอย่างไร คือว่า จะควรรับเอาคดีนั้นไว้พิจารณา หรือจะส่งคืนไปให้ศาลนั้นพิจารณาแต่อย่างเดียว หรือจะให้ศาลนั้นพิจารณาและพิพากษาด้วยอย่างใด ดังข้อความที่ได้กล่าวไว้ในข้อ ๒๘ ถึงข้อ ๓๑ ข้างต้นนี้

ข้อ ๓๔ เมื่อศาลต่างประเทศได้ส่งคดีไปให้ศาลอื่นพิจารณาแต่อย่างเดียว หรือให้พิจารณาและพิพากษาด้วยแล้ว ศาลต่างประเทศมีอำนาจที่จะมีคำสั่งให้โอนการพิจารณาค่าไปนั้นคืนมายังศาลเดิมเอง หรือโดยกงสุลฝรั่งเศสขอร้องก็ได้

ข้อ ๓๕ ความในข้อ ๒๓ ข้อ ๒๓ ข้อ ๒๔ ข้อ ๒๕ และข้อ ๒๖ นั้น ให้ใช้ในศาลเมืองและศาลมณฑลเมื่อเวลาทำการตามอำนาจแห่งศาลต่างประเทศนั้นด้วย

ข้อ ๓๖ คดีที่เกิดขึ้นในเขตร์แขวงของศาลเมืองซึ่งอยู่ในอำนาจศาลต่างประเทศนั้น แม้

มีเหตุจำเป็นอื่น ค้าต่าง ประเทศ จะ ขอให้ ค้าต่าง
ฝ่ายสยาม ได้ฉนวน รัตนสูตร รับคำให้การ
หรือทำการ อย่างไรอย่างหนึ่ง ซึ่งจะได้เป็น
ประโยชน์แก่การพิจารณา เพื่อจะได้รับความ
จริงโดยชัดแจ้ง สำหรับคดีนั้นก็ได้

หมวดที่ ๕

ว่าด้วยอุทธรณ์

ข้อ ๓๗ เมื่อจะอุทธรณ์คำพิพากษา ค้าต่าง
ต่างประเทศในคดีชั้นแรก ก็ให้อุทธรณ์ต่อ
ศาลอุทธรณ์ในกรุงเทพฯ

คำสั่งของศาลนั้นจะอุทธรณ์ได้ก็แต่เมื่อ
ศาลได้ตัดสินในคดีเรื่องนั้นแล้ว คือให้อุทธรณ์
คำสั่งพร้อมกับอุทธรณ์คำพิพากษาด้วยกัน

ข้อ ๓๘ ฟ้องอุทธรณ์นั้นให้ยื่นต่อศาลซึ่ง
ได้อ่านคำพิพากษาในคดีเรื่องนั้น

ข้อ ๓๙ อุทธรณ์นั้นให้ยื่นต่อศาลภายใน
กำหนดตามกฎหมาย

ข้อ ๔๐ ผู้อุทธรณ์ต้องชำระเงินค่าฤชา
ธรรมเนียมภายในกำหนดอุทธรณ์ให้เสร็จ ถ้า
มิฉะนั้นจะไม่นับว่าเป็นอุทธรณ์เลย

ข้อ ๔๑ เมื่อศาลต่างประเทศได้รับฟ้องอุทธรณ์
ไว้แล้ว ก็ให้ตั้งสำเนาฟ้องอุทธรณ์ฉบับนั้น
ไปยังคู่ความอีกฝ่ายหนึ่ง เมื่อได้รับคำแก้
อุทธรณ์มาแล้วก็ให้แจ้งความไปยังกงสุลฝรั่งเศส
เพื่อให้มีเวลาพอที่จะตรวจสำนวน และเขียนข้อ
ความเห็นในคดีเรื่องนั้นได้ตามอำนาจอันชอบ
ธรรม ซึ่งกงสุลมีอำนาจทำได้ตามข้อ ๕ แห่ง
สัญญาว่าด้วยอำนาจศาล ตัดท้ายหนังสือสัญญา
ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ค.ศ. ๑๒๕ และให้ศาล

ต่างประเทศ รวมความเห็นของกงสุลฝรั่งเศสติด
เข้าไปในสำนวนแล้วส่งไปยังศาลอุทธรณ์

ข้อ ๔๒ เมื่อศาลเมืองหรือศาลมณฑลได้
รับฟ้องอุทธรณ์แล้ว ก็ให้ตั้งสำเนาอุทธรณ์
ไปยังคู่ความอีกฝ่ายหนึ่ง และเมื่อได้รับคำ
แก้อุทธรณ์แล้ว ก็ให้ตั้งสำนวนคดีเรื่องนั้น
ไปยังศาลต่างประเทศ ค่อนไปให้ศาลต่าง
ประเทศจัดการไปตามข้อความที่ได้กล่าวไว้
ในข้อ ๔๑ นั้น

ข้อ ๔๓ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ต้องให้มี
ผู้พิพากษาชาวยุโรปตั้งขึ้นด้วย ๒ นาย

หมวดที่ ๖

ว่าด้วยฎีกา

ข้อ ๔๔ คดีอุทธรณ์ด้วยปัญหากฎหมายนั้น
จะร้องอุทธรณ์คำตัดสินทั้งหลายของศาลอุทธรณ์
อีกก็ได้ คดีอุทธรณ์อย่างนี้จะมีชั้นได้ด้วย
เหตุที่จะร้องว่า ศาลไม่มีอำนาจจะพิจารณา
คดีนั้นแล้วและใช้อำนาจผิด และเมื่อกล่าว
ทั่วไปจะร้องได้ทุกข้อที่ว่าทำผิดกฎหมาย คำ
อุทธรณ์อย่างนี้ ศาลฎีกาซึ่งเป็นศาลสูงที่สุดจะ
ได้พิพากษา

ข้อ ๔๕ ฎีกาในความแพ่งและอาญานั้น
ให้ยื่นต่อศาลซึ่งได้อ่านคำพิพากษาของศาล
อุทธรณ์ภายในกำหนดตามกฎหมาย

ข้อ ๔๖ ในฎีกานั้นให้ยกเหตุผลต่าง ๆ
ซึ่งเป็นข้อความที่ฎีกา และต้องชำระเงินฤชา
ธรรมเนียมทุก ๆ อย่างให้เสร็จ ถ้ามิฉะนั้น
จะไม่นับว่าเป็นฎีกาเลย

ข้อ ๔๗ ศาลฎีกามีอำนาจที่จะตัดสินชี้ขาด
คดีได้ตามรูปความ